

ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО

5-го грудня 1936 року Надзвичайний VIII з'їзд Рад затвердив нову Конституцію СРСР. З того часу цей день став в нашій країні всенародним святом.

Радянська Конституція законодавчо закріпила той всесвітньо-історичний факт, що в нашій країні вперше в світі побудовано соціалістичне суспільство, що СРСР вступив в нову смугу розвитку, в смугу завершення будівництва соціалізму і поступового переходу до комунізму.

Перемога соціалізму в СРСР, зафіксована в Конституції, — знаменний етап в історії всього людства. Перемога соціалізму в СРСР довела і історично засвідчила, що робітничий клас може не лише руйнувати, але й творити. Вдохновляючий приклад Радянського Союзу, який впевнено йде до комунізму, революціонує весь світ.

Перемога соціалізму в нашій країні озброює духовно радянський народ, підносить в ньому почуття законної гордості, зміцнює його віру в свої сили і мобілізує на дальшу боротьбу за комунізм.

Конституція СРСР є найдемократичнішою в світі.

Демократизм нашої Конституції, нашої Радянської держави полягає перш за все в тому, що вся влада у нас належить трудящим міста і села, що всі багатства країни належать народу.

Демократизм Радянської Конституції виражений в тих правах радянських людей, які вона гарантує. Радянська влада, Радянська Конституція надають кожній радянській людині право на працю, на освіту, на відпочинок, на матеріальне забезпечення в старості. Наша Конституція гарантує народові свободу слова, друку, зборів, мітингів. Причому Радянська Конституція не обмежується фіксуванням формальних прав громадян, а переносить центр ваги на питання про гарантії цих прав, на питання про засоби здійснення цих прав.

Жодна буржуазна конституція не надає трудящим таких прав. Буржуазні конституції закріплюють порядки, вигідні буржуазії. Буржуазна демократія — це демократія для багатих, для експлуататорів і рабство для трудящих.

Радянська Конституція має величезне міжнародне значення. Конституція країни перемігшого соціалізму є високим зразком для конституцій країн народної демократії. Для трудящих капіталістичних країн наша Конституція — світоч свободи, миру і прогресу.

Під прапором Радянської Конституції, під керівництвом Комуністичної партії трудящі СРСР впевнено йдуть до торжества великих ідей марксизму-ленізму.

Конституція СРСР — конституція свободи, рівноправності і дружби народів. Вона виходить з того, що всі радянські нації і раси рівноправні. Наша Конституція закріплює створений Радянською владою режим справжньої рівноправності та дружби народів.

Вірний принципам пролетарського інтернаціоналізму, Радянський Союз відстоює на міжнародній арені свободу і рівноправність всіх націй, бореться за міцний мир у всьому світі. Мирнолюбна зовнішня політика — одна з ознак справжнього демократизму Радянської держави.

Конституція СРСР закріпила керівне положення Комуністичної партії Радянського Союзу в Радянській державі, як партії, що є справжнім і єдиним представником інтересів радянського народу, його вождем і вчителем.

Та Радянська Конституція зафіксувала не лише права, а й обов'язки радянських громадян, перед своєю соціалістичною державою. Ось чому день Конституції і в нинішньому році народи нашої країни зустрічають в обстановці нового політичного і виробничого піднесення, в обстановці зростаючої згуртованості навколо Комуністичної партії і Радянського Уряду. Під керівництвом Комуністичної партії трудящі СРСР домоглися нових успіхів в дальшому розвитку промисловості, сільського господарства, науки і культури.

Радянське студентство, ще і ще раз дякуючи Партії і Уряду за закріплене і гарантоване Конституцією право на освіту, повинно напружити всі свої сили, щоб домогтися в наступну сесію нових високих показників в опануванні наукою, що служить інтересам народу, який будує комунізм.

Пам'яті великого поета Польщі

Радянська громадськість широко відзначає 100-річний ювілей з дня смерті видатного польського поета Адама Міцкевича. Творчість Адама Міцкевича становить одну з кращих сторінок світової літератури. Тому то всі волелюбні люди світу відзначають сторіччя з дня його смерті, шанують пам'ять поборника миру і гуманності, поборника соціальної справедливості на землі.

30-го листопада на філологічному факультеті відбувся вечір, присвячений 100-річчю з дня смерті Адама Міцкевича. З великою змістовною доповіддю про життя і творчість видатного сина польського народу виступив кандидат філологічних наук доцент О. Г. Розенберг. Доповідач приділив особливу увагу творчим і дружнім зв'язкам А. Міцкевича з О. С. Пушкіним та декабристами.

Пролетарі всіх країн, єднуйтеся!

Рік видання XIX

Сталінські КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордену Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 35 (831)

Субота, 3 грудня 1955 р.

Ціна 20 коп.

МОСКВЕ

...Я улиц не видал твоих,
Но ясно знаю по картинам
Твой Кремль в созвездьях
золотых,
И Крымский мост, и сад
старинный,
И улицы, где фонарей,
Сливающихся — точка к
точке, —
Несутся длинные цепочки,
Напоминая журавлей.

Пройдись сейчас я по Арбату,
Наверняка бы ощутил,
Что я бывал на нем когда-то,
Да лишь немного позабыл.

Ведь так близка, так осязима
Моя страна, моя Москва,
Как ласка матери любимой,
Как радость в пору торжества,

Как рядом дом, как свет
в квартире,
Как эта книга на столе,
Как ясный голос твой в эфире,
Зовущий к миру на земле.

Народ мой занят добрым
делом, —
И в небеса, что так светлы,
Глядят подъемных кранов
стрелы,
А не зенитные стволы.
К тебе оттуда, где все годы
С банкиром царствует бандит,
Свобода, ждущая свободы,
С надеждой с берега глядит.

И тянется земля большая
К тебе, как к свету. Непроста
Тебя на картах украшает,
Твоя Кремлевская звезда!

Твои права, твои законы, —
Свет Конституции твоей
Сегодня светит миллионам
Твоих сынов, твоих друзей.

И я хочу так всю жизнь
Тебе служить день ото дня,
Чтоб не было моей Отчизне
Ни разу стыдно за меня!

Л. БОЛЕСЛАВСКИЙ

СЕСІЯ НАБЛИЖАЄТЬСЯ

Наближається зимова екзаменаційна сесія. Незабаром студентство нашого університету складатиме звіт про наслідки своєї учбової роботи.

Перший учбовий семестр в цьому навчальному році проходить в складних умовах: кілька тижнів студенти всіх факультетів працювали на збиранні багатого врожаю і подали велику трудову допомогу колгоспам Запорізької області, заслуживши щирі подяки колгоспного селянства.

Зараз викладацький і студентський колективи університету докладають всіх зусиль до того, щоб надолужити втрачений час і повністю виконати учбовий план. Для цього на всіх факультетах і кафедрах переглянуто програми і робочі плани з усіх дисциплін, запроваджено додаткові консультації. Студенти користуються всіма видами допомоги з боку викладачів. Викладачі і студенти працюють з великим творчим напруженням, прагнучи домогтися гарних показників в учбовій роботі.

Проте не все в цій справі гаразд. Є ряд фактів, які свідчать про наявність багатьох недоліків і недоробок, які викликають серйозну тривогу і вимагають негайного втручання з боку ректорату, деканатів і громадських організацій.

Частина студентів досі не ліквідувала своєї академічної заборгованості за минулий учбовий рік. Так, наприклад, на фізико-математичному факультеті 30 студентів досі мають академічну заборгованість. Всього в університеті нараховується 66 студентів з академічною заборгованістю; вони мають 72 незданих екзаменів і 15 заліків. Треба сказати, що учбова частина в минулому учбовому році по-справжньому взялася за ліквідацію академзаборгованості. Та деканати послабили увагу до цієї важливої справи. Ось чому загальна кількість студентів, що мають академічну заборгованість, тримається і зараз на торішньому рівні.

В зв'язку з тим, що деканати факультетів послабили свою увагу і до відвідування студентами занять, маємо і в цьому відношенні незадовільну картину. Так, за жовтень 1955 року студенти геологічного факультету пропустили без поважних причин 1274 години (4,7%), студенти фізико-математичного факультету — 1367 годин. (1,7%), студенти філологічного факультету — 1714 годин (3,6%). В період, коли треба цінувати буквально кожну годину учбового часу, таке явище слід вважати за цілком неприпустиме.

По університету в цілому незадовільно проходить складання позааудиторного читання. На факультетах є студенти, які досі навіть не приступили до складання його: Заяць, Белінісова, Оринич (2-й курс біологічного факультету), Лісовий, Мордовенко, Некрасова (3-й і 4-й курс економічного факультету). Багато студентів порушують встановлений графік складання, ставлячи цим самим під загрозу успішний хід екзаменаційної сесії.

Окремі студенти погано готуються до семінарів з марксизму-ленізму. Так, наприклад, погано відповідали на семінарах з марксизму-ленізму студенти 1-го курсу радіофізичного факультету Півненко, Баранов, Кашенко, Шуліка, студенти 1-го курсу фізико-математичного факультету Одиноченко, Сіліна, Древалі, Малодітко і інші.

Треба сказати, що не всюди методичні комісії факультетів подали активну допомогу кафедрам в перебудованні учбового процесу відповідно до особливих умов першого учбового семестру.

Всі ці недоліки треба негайно усунути. Час, що залишився до зимової екзаменаційної сесії, треба використати з максимальною продуктивністю — необхідно своєчасно закінчити читання загальних і спеціальних курсів, організувати роботу кафедральних лабораторій в такий спосіб, щоб студенти мали фактичну змогу виконати всі учбові завдання. Треба заздалегідь подбати про виділення приміщень для підготовки студентів до іспитів, про перебудову роботи бібліотек і читальні; треба також всіляко форсувати складання позааудиторного читання.

Декани мусять з особливою увагою поставитися до складання розкладу зимової сесії і так спланувати іспити і заліки, щоб між екзаменами у студента залишався час, достатній для старанної і сумлінної підготовки до наступного іспиту. Учбова частина повинна простежити за тим, щоб цієї умови було справді додержано.

Підготовку до сесії треба розпочинати негайно. Увага партійних і комсомольських організацій факультетів вже зараз повинна бути прикута до питань підготовки до сесії.

Треба провести на всіх факультетах партійні і комсомольські збори, присвячені підготовці до сесії, мобілізувати всіх студентів, в першу чергу членів партії і комсомольців, на боротьбу за високу успішність. Кожен член партії і комсомольця, кожен студент, мусять пам'ятати, що зараз вся країна з великим ентузіазмом і творчим натхненням готується до XX з'їзду КПРС, прагнучи зустріти його новими виробничими перемогами. Високі академічні показники в зимову екзаменаційну сесію будуть найкращим подарунком радянського студентства XX партійному з'їздові.

Напередодні свята

Університет готується зустріти день Конституції СРСР. На факультетах відбудуться святкові вечори, доповіді, концерти. В гості до нас приїжджають студенти-спортсмени Ростовського університету. 4-го і 5-го грудня вони проведуть зустрічі по волейболу і баскетболу з спортсменами нашого університету.

Приклад, гідний наслідування

Днями на біологічному факультеті відбулися партійні збори, присвячені стану методичної роботи на факультеті і заходам для її поліпшення. Вже сам факт обговорення питань методичної роботи на партійних зборах говорить про важливість цього питання.

— Велика і різноманітна методична робота провадиться на біологічному факультеті, — сказав у своїй доповіді голова методичної комісії тов. Л. Гельфенбейн. Але підготовка студентів до педагогічної діяльності в середній школі вимагає дальшого розвитку методичної роботи, спрямованої на поліпшення якості лекцій і практичних занять, безперервного удосконалення методів викладання і всього учебного процесу. Існуючі програми загальних і спеціальних курсів і практикумів, а також учебної і учебно-виробничої практики потребують серйозної переробки в зв'язку з новими завданнями, що постають перед факультетом. Істотного поліпшення вимагає також матеріально-технічна база факультету, зокрема апаратура для наукових і учебных цілей.

Особливу увагу кафедр повинні притягати заходи по поліпшенню педагогічної підготовки студентів і до зміцнення зв'язків з середньою школою. Кафедрам необхідно на своїх засіданнях обговорити програми середньої школи, підручники і методичні посібники для вчителів, забезпечити ознайомлення з ними всіх своїх працівників. Треба розгорнути на факультеті широку роботу по популяризації професії педагога, притягти до цього не лише кафедру педагогіки та методистів, але й найбільш авторитетних професорів, доцентів, викладачів.

Треба, нарешті, вжити заходів до поліпшення учебної, учебно-виробничої і педагогічної практики. В нинішньому своєму стані практика студентів мало сприяє їх підготовці до майбутньої педагогічної діяльності, зокрема до організації політехнічного навчання в середній школі.

В жвавій дискусії викладачі вказували на ряд недоліків в організації методичної роботи на факультеті і в самому учебному процесі. Тов. Петров відзначив в своєму виступі серйозні хибі програм загальних курсів, що надсилаються з МВО СРСР. Тов. Матвієнко виступила з пропозицією організувати при факультеті зразкову учебно-досвідну ділянку. Проф. Шкорбатов і доц. Козирев говорили про необхідність поповнення і модернізації обладнання кафедр, зокрема табличного фонду. Доц. Воловик розповів про зв'язок музею дарвінізму з середньою школою.

Секретар партбюро факультету тов. Кудкоцев відзначив, що методкомісія факультету ще слабо підсумовує позитивний досвід методичної роботи кафедр, недостатньо спрямовує їх діяльність на поліпшення педагогічної підготовки студентів. Методкомісія не подала кафедрам необхідної допомоги в пристосуванні робочих планів до особливих умов скороченого учебного семестру.

В резолюції на доповідь голови методкомісії партійні збори накреслили ряд конкретних заходів поліпшення методичної роботи на факультеті; було прийнято рішення про перегляд учебных програм і робочих планів, про поліпшення якості лекцій і практичних занять, про створення на факультеті гуртка методики природознавства і т. д. Збори рекомендували кафедрам систематично знайомити своїх членів з новою вітчизняною і іноземною літературою.

Є всі підстави вважати, що постановка на партійних зборах біологічного факультету питання про методичну роботу сприятиме її дальшому піднесенню й приведе до покращання всього учебного процесу на факультеті.

Приклад партійної організації біологічного факультету гідний того, щоб його наслідували всі факультети університету.

О. ОЛЬГІНА.

Хороша ініціатива

На одному з своїх засідань студком гуртожитку (Прспект Леніна, 20) вирішив влаштувати для студентів свою ковзанку. І ось 20-го листопада мешканці гуртожитку вийшли на недільник по розчистці двору гуртожитку для ковзанки. Охоче і весело працювали студенти, адже вони знали, як приємно буде провести вільний від занять час на цій ковзанці. Особливо сумлінно поставилися до цього міроприєм-

ства студентки 4-го курсу радіофізичного факультету Л. Кошова та З. Руденко, які не тільки добре працювали самі, а і заохочували своїх товаришів до роботи.

На жаль, слід відзначити, що проявивши хорошу ініціативу, студком не зміг залучити до цієї справи весь колектив гуртожитку. На недільник з'явилася лише невелика частина студентів.

Ж. ГОРБАЧ.

Ми повинні працювати значно краще

8 років тому з ініціативи ЦК ВКП(б) було створено Всесоюзне товариство по розповсюдженню політичних та наукових знань — добровільне товариство, закликає об'єднати кращу частину радянської інтелігенції для пропагування в широких масах трудящих політичних та наукових знань.

За 8 років свого існування товариство багато зробило: прочитано мільйони лекцій на підприємствах, колгоспах, в установах, в різних лекторіях та школах; видано великими тиражами численні брошури.

Однак в роботі товариства в цілому, в його республіканських обласних і місцевих відділеннях мають місце великі недоліки і тому ЦК КПРС, що викрив ці недоліки, звернув увагу місцевих парторганізацій на необхідність поліпшення керівництва діяльністю відділень товариства.

Пленум Харківського обкому КПУ, що нещодавно відбувся, надав справедливий критиці діяль-

ність Харківського обласного відділення товариства і дав конкретні вказівки про шляхи подолання цих недоліків. Зокрема, пленум обкому підкреслив необхідність корінного покращання роботи груп товариства, що існують у всіх вузах міста, на ряді підприємств і в науково-дослідницьких установах.

Співробітники університету виконують велику організаційну і лекційну роботу в товаристві: заступниками голови обласного правління товариства є професор В. М. Нікітін і дійсний член АН УРСР А. К. Вальтер, співробітники університету є головами або членами бюро окремих секцій (проф. Андріасов, доц. Рісто і багато інших), активну лекційну роботу виконує колектив астрономів, який очолює академік М. П. Барабашов. Сам М. П. Барабашов є автором декількох виданих товариством брошур і часто виступає з лекціями. Десятки лекцій читали тт. Федорець, Єзерський та інші астрономи. Ве-

Поліпшити роботу профспілкової організації

З звітної-виборчої конференції місцевому

22-го листопада відбулася профспілкова конференція місцевому ХДУ. З звітною доповіддю виступив тов. Новаковський. Він говорив про те, що діяльність місцевого комітету була спрямована на піднесення ідейно-політичного рівня членів університетського колективу, посилення виховної роботи серед студентів, поліпшення матеріальних побутових умов та оздоровлення працівників і студентів університету. Місцевком та його виробничі комісії брали участь в організації учебного процесу. Так, на всіх факультетах профспілкові бюро перевіряли розклади екзаменів і консультацій перед сесіями. На засіданнях профбюро обговорювались звіти про роботу кафедр і кабінетів, про підготовку літньої практики студентів, організацію виставок та ін. Систематично перевірявся також стан трудової дисципліни на всіх факультетах.

Дещо зробив місцевком і для поліпшення наукової роботи, для зміцнення зв'язків учених з виробництвом та сільським господарством. В останній час поліпшила свою роботу також житлово-побутова комісія.

Але, як відзначив доповідач, в роботі місцевого комітету мав місце ряд серйозних недоліків. Так, місцевком не зміг як слід організувати роботу деяких низових профспілкових організацій. Це виявилось в недостатній кількості виробничих нарад (хімічний, філологічний, історичний та інші факультети), в недостатній увазі до роботи аспірантів (філологічний факультет). На хімічному, філологічному, фізико-математичному факультетах низові профспілкові організації тільки фіксували стан наукової роботи і виконання планів, але не вживали ніяких заходів для дійового контролю за цією роботою. Виробничі комісії не завжди перевіряли виконання своїх рішень, рідко бувала на бу-

дівництві нового університету.

Недостатньо працювала і Рада соцстрахування. Наприклад, путівки, навіть повноплатні, одержали далеко не всі бажаючі. Оздоровленням охоплено тільки 22% членів колективу університету.

Є значні недоліки і в роботі культурно-масової комісії. Так, виховна робота серед студентів провадилася в багатьох організаціях на низькому рівні. Значна частина викладачів не цікавилася життям студентів, їх побутом, не боролася за зміцнення трудової дисципліни.

Занедбаною ділянкою в роботі місцевому залишалася, як і в минулому році, оборонно-спортивна робота. Так, зірвалася підготовка шоферів-любителів, бо не вдалося знайти машину для учебної їзди, не була організована лижна секція, секція настільного тенісу і т. д.

Делегати конференції, що виступали в дебатах, теж вказували на істотні недоліки в роботі профспілкової організації ХДУ. Тов. Юрченко — колишній голова побутової комісії — говорила про те, що через недостатній контроль з боку профорганізації багато університетських приміщень залишилися невідготовленими до зими. Там не зроблено потрібного ремонту (в деяких кімнатах вибите скло, несправні двері, студенти псують зір з-за недостатнього освітлення аудиторій і житлових кімнат).

Тов. Толмачов відзначив в своєму виступі, що деякі комісії місцевого працювали дуже погано. Необхідно перебудувати учебний процес, а методкомісія дуже мало зробила в цьому напрямку. На хімічному факультеті провадиться велика робота по допомозі виробництву, але все це робиться з ініціативи самих кафедр, діяльності ж профорганізації зовсім не відчувається.

Тов. Сластьонов говорив

про те, що роботу по охороні праці в умовах університету провадити важко. Ми сподіваємося незабаром переїхати до нової будівлі, і господарська частина не має можливості витрачатися на капітальний ремонт. А між тим, деяким працівникам університету доводиться працювати в дуже важких умовах. Взяти хоч би друкарню. Питання про перевід друкарні до нового приміщення давно назріло. До цього часу не ліквідовані неполадки і в ЦНБ. Там нема пилососа, а про підйомник для книжок вже говорять 10 років. Місцевий комітет повинен допомогти ЦНБ.

Тов. Боваревич зупинився на тому, що місцевий комітет мало піклується про потреби членів свого колективу. Так, вже 7 років ідуть розмови про підвищення заробітної плати технічному персоналу, а практичних результатів немає і досі.

Ректор університету тов. Буланкін критикував місцевком за те, що він не стояв на захисті інтересів трудящих, не брав серйозної участі у повсякденних справах. Слід піднести роботу по охороні праці. «Це проблема важлива і головна в роботі місцевого», підкреслив тов. Буланкін.

На закінчення конференції виступив представник республіканського комітету профспілок тов. Горайсов.

— Місцевком провів не малу роботу, але зараз цього недостатньо, — сказав він. Місцевком мало займався питаннями, які ставилися серпневим та червневим Пленумами ЦК КПРС. Всі недоліки, на які вказували делегати конференції, повинні бути ліквідовані новообраним складом місцевого.

Конференція прийняла розгорнуті рішення, спрямовані на куте поліпшення діяльності місцевого, на виконання важливих завдань, поставлених партією перед профспілковими організаціями.

К. ШЛОСБЕРГ.

лику роботу виконує колектив співробітників економічного факультету. Біль 100 лекцій прочитав за останні два роки професор Андріасов, десятки лекцій прочитав доц. Зверев. Автором ряду брошур і активним лектором є проф. Нікітін.

Можна було б назвати ще багатьох співробітників університету, які є активними членами товариства, можна було б навести і багато прикладів корисної діяльності всієї університетської групи товариства, але нам здається більш важливим зупинитися на недоліках в роботі університетської групи товариства. Цих недоліків, на жаль, більше, ніж досягнень.

Перш за все слід відзначити, що до останнього часу партійні організації факультетів не приділяли роботі товариства ніякої уваги. Зокрема, факультетські організатори товариства або виділялися з числа найменш активних товаришів (хімічний та історичний факультети), або завантажувалися якою-небудь іншою роботою. У всіх випадках їх робота не

контролювалася. Ці факультетські організатори не використовувалися для організації лекцій на самих факультетах, вони мало займалися питаннями залучення в члени товариства, а інколи навіть не справлялися з найпростішими обов'язками — збиранням членських внесків і обміном членських квитків.

За останній час послабилася лекційна робота і в підшефних колгоспах. За організацію цих лекцій відповідають шефські комісії університету, але коли мова йде про колгоспи, то бюро університетської групи товариства не повинно обмежуватися тільки добором та посилкою лекторів.

Повністю припинилися лекції наших працівників в клубі і в школі села Ольшани — відповідальність за це лежить виключно на бюро університетської групи.

З всього університетського колективу викладачів і аспірантів тільки 20 чоловік є членами товариства. Між тим членами товариства повинні бути, зрозуміло, всі викладачі, аспіранти і значна частина лаборантів університету.

За погану роботу факультетських організаторів (як і за всі недоліки в роботі університетської групи товариства) відповідальність в першу чергу несе бюро групи (голова проф. Г. І. Дрінфельд), проте це ні в якій мірі не знімає відповідальності факультетських парторганізацій.

Партійний комітет університету в останній час приділив багато уваги роботі університетської групи товариства. Треба, зокрема, визнати, що тільки завдяки безпосередньому втручання партійного комітету, вдалося, нарешті, закінчити по університету обмін членських квитків. Нещодавно партійний комітет прийняв розгорнуті рішення про заходи до покращання роботи університетської групи товариства. Коли парторганізації факультетів і бюро групи виконують це рішення, а виконати його вони зобов'язані, — то університетська група товариства зможе виконати і в університеті і поза його стінами ту роль, яку вона покликана здійснити.

Проф. Г. І. ДРІНФЕЛЬД.

ВЕЧІР ДРУЖБИ НАРОДІВ

Святковий, урочистий вигляд мала в цей вечір аудиторія ім. Мечнікова. Її прикрашають знамена 16 союзних республік, між ними, в центрі, — барельєф з зображенням Маркса—Енгельса—Леніна—Сталіна. На стіні проти входу слова лозунгів — «Хай живе німецько-радянська дружба!», написані німецькою мовою. Гостинно і широко розчинила свої двері аудиторія юнакам і дівчатам з Німецької Демократичної Республіки, що навчаються в харківських вузах і для зустрічі з якими влаштували цей вечір студенти німецького відділення факультету романо-германської філології ХДУ.

Вечір дружби відкриває декан факультету тов. Калініченко. Він зупиняється на історичному значенні перемог Радянської Армії, які привели до розгрому німецького фашизму, підкреслює велике міжнародне значення створення ГДР. Від імені всього колективу факультету тов. Калініченко щиро вітає німецьких гостей.

Слово надається секретареві факультетського бюро комсомолу тов. Журавльову, який звертається зі словами привітання до гостей і проголошує здравицю на честь дружби між німецькою і радянською молоддю.

Зі словом-відповіддю виступив тепло зустрінутий присутніми Ервін Турек, який закінчив свій виступ словами: «Хай живе вічна дружба між німецьким і радянським народами!».

Починається концерт. Велику і кропітку роботу провели студенти під керівництвом викладача В. С. Воскобойнікова, різноманітну й цікаву програму запропонували вони гостям. Успішно виступили на концерті студентка III курсу Бурлака та студент IV курсу Север'янов, які продемонстрували відмінне володіння німецькою

мовою і щоразу викликали схвальні оплески присутніх. Гаряче схвалення дістала студентка Циганова, яка майстерно виконала німецькою мовою «Солов'я» Алябєва, вміло поєднавши вокальні дані з бездоганним опануванням іноземною мовою. Мали успіх також виступи хору і декламатора.

Сцена надається гостям.

У виконанні хору німецьких студентів звучить молодіжна пісня «Дружба, єдність і мир» Азрієля, сучасна народна пісня та інші німецькі пісні. Вміло керував хором Фріц Пфайфер. Він також виконав на роялі менует Бетховена. Райнер Райхель майстерно прочитав вірш Э. Вайнерта «За вічну дружбу». Як нам згодом розповіли гості, вони дуже хвилювалися за свої виступи. На підготовку програми вони мали лише два тижні.

Концерт закінчився, але ніхто не розходився. То тут, то там згуртовувались кола наших і німецьких студентів, які вели дружні розмови німецькою мовою; студенти німецького відділення поспішали скористатися нагодою, щоб випробувати свої сили в розмовній мові з своїми гостями. І не без гордості вони помічали, як добре розуміють їх гості.

Задоволені були і німецькі друзі.

— Після батьківщини ми ще не були в такому оточенні, як сьогодні, — сказав один з німецьких юнаків. — Цей вечір ніби переніс нас в далеку батьківщину, у рідну сім'ю. Ми висловлюємо почуття глибокого задоволення і щирої подяки за влаштування такого хорошого вечора. Зробимо все для того, щоб він не був останнім і щоб дружба між німецькою і радянською молоддю міцніла й надалі.

І. БАБЕНКО.

МАЮ ПРАВО НА ОСВІТУ

Я народилась в звичайній колгоспній родині. Рано померла моя мати. Та це не завадило мені, закінчити середню школу і вступити в університет.

Зараз я вчусь на географічному факультеті. Бути географом, розповідати в школі учням про неосянні простори і багатства нашої Батьківщини — моя найзавітніша мрія. І я щаслива тим, що мрія ця близька до здійснення.

З гордістю думаю я про те, що права мої на освіту

гарантовані найдемократичнішою в світі Конституцією СРСР, що в нашій країні право на освіту одержали всі, незалежно від соціального стану і національності.

У нас вчиться кожний, хто має покликання і уперто оволодіває наукою. Я щаслива тим, що переді мною, як і перед кожною радянською молодіжкою людиною, широко розкриті двері любого учебного закладу.

Н. КОВАЛЬОВА,
студентка географічного факультету.

Для самостійної роботи

Самостійна робота студентів над вивченням творів класиків марксизму-ленінізму є основною формою оволодіння курсом політичної економії.

В організації самостійної роботи студентів велику допомогу надає студентам кабінет політичної економії ХДУ. При кабінеті є всі твори класиків марксизму-ленінізму. Тут добрано нову економічну літературу по всіх темах курсу з тим, щоб студенти могли ознайомитися з новою економічною літературою (як нашою вітчизняною, так і перекладною при підготовці до семінарських занять, а також

екзаменів. По курсу політичної економії в кабінеті є також посібники — плакати, альбоми, папки вирізок з газет по темах і т. д.

Викладачі кафедр, а також працівники кабінету провадять в кабінеті консультації з політичної економії. В час підготовки до сесії студент-економіст знайде в кабінеті все, що йому потрібне для ґрунтовного опрацювання матеріалу за програмою.

Треба лише вміло використати ті умови, які створені тут для поглибленої самостійної роботи.

Р. АРТАМОНОВА,
зав. кабінетом політекономії.

В кабінеті політекономії. Фото А. КУЗІНА.

ЗАЗДАЛЕГІДЬ ДБАТИ ПРО УСПІХ СЕСІЇ

Нещодавно Комітет комсомолу ХДУ обговорив на своєму засіданні стан виховної і учбової роботи комсомольських бюро радіофізичного та фізико-математичного факультетів. Актуальність поставленого комітетом питання полягає в тому, що, не дивлячись на критику цих бюро на комсомольській конференції університету, в їх роботі ще має місце ряд істотних недоліків. Членам бюро вказаних факультетів властиве самозадоволення. Так, бюро радіофізичного факультету зовсім не турбує те, що велика кількість студентів цього факультету ще мають трійки.

На радіофізичному і фізико-математичному факультетах особливо помітно, що студенти, які погано вивчили матеріал за перші і другі курси, не можуть успішно продовжувати навчання на старших курсах. Радіофізичний факультет дещо зробив

для налагодження самостійної роботи студентів-першкурсників. Але бюро фізмату упустило цю важливу справу, хоч досвід у нього більший, ніж у радіофізиків. Наслідки останньої сесії на фізматі були дуже сумні — 86 заборгованостей. Правда, зараз ця цифра скоротилася до 25, але й 25 боржників — це дуже багато. До того ж є підстави передбачати, що і наступна сесія може принести нові сумні наслідки, бо недавно написана контрольна робота з вищої алгебри на 3-му курсі дала третину незадовільних оцінок. Такий же стан і по деяких інших дисциплінах.

Не можна сказати, що бюро цих факультетів мало приділяє уваги навчанню комсомольців. За останній час робота набагато поліпшилася, але справа в тому, що не всі форми комсомольської роботи використовуються бюро цих факультетів. Чому б, наприклад, не за-

слухати самозвіти студентів, які мають заборгованість, з'ясувати причини їхньої неуспішності, допомогти порадами. Комсомольські бюро неухважно ставляться також і до організації шефських груп старшокурсників. Для обох факультетів характерно, що ініціатива у проведенні всіх міроприємств йде з боку факультетських бюро, а курсові і групові бюро тільки чекають вказівок зверху.

Слабкість роботи курсових і групових бюро фізико-математичного і радіофізичного факультетів особливо виявляється в політико-виховній роботі. Слід відзначити, що новий склад бюро пожвавив роботу комсомольських груп. Деякі групи провадять цікаві молодіжко-комсомольські години, збори, організують екскурсії в музеї, кіно, театри, на промислові підприємства, але зроблено ще далеко не все. Слабим місцем в роботі цих факультетів є політгодини, які проходять нецікаво, до них готуються завжди одні і ті ж особи, а в групі Р-33

до цього часу не було жодної політгодини.

Комсомольські бюро ще недостатньо працюють з окремими порушниками дисципліни, а деякі секретарі групових бюро самі не є прикладом зразкової поведінки (Агапова, Тарасенко) — радіофізичний факультет). Внаслідок цього на факультетах велика кількість пропусків, має місце хуліганство та ін. Недостатня ще робота комсомольських бюро цих факультетів і в гуртожитках. Так, досі вони не домоглися створення затишку і чистоти в багатьох студентських кімнатах.

Справою честі комсомольців фізико-математичного і радіофізичного факультетів є швидше усунення хиб, вказаних комітетом ВЛКСМ університету. Комсомольську роботу на цих факультетах треба підняти до рівня завдань, поставлених перед комсомолом Комуністичною партією.

М. МОСКОВИЧ.

ЧОМУ ВЧАТЬ ПІДСУМКИ РОБОТИ

На студентській науковій конференції географічного факультету заслухані і обговорені 5 доповідей про наслідки виробничої практики, яка провадилася влітку 1955 року студентами 3-го, 4-го і 5-го курсів.

З заслуханих доповідей видно, що студенти виконали плани польових спостережень, закріпили свої теоретичні знання і зібрали матеріал, на основі якого будуть оформлені дипломні роботи. Студенти, які виступили з доповідями, підкреслювали, що вони достатньо були підготовлені до проведення самостійних досліджень по вивченню рельєфа, кліматичних умов, а також економічних умов окремих районів УРСР. Але разом з тим були висловлені побажання відносно дальшого поліпшення виробничої практики.

Студентка 5-го курсу тов. Гудименко поставила питання про те, щоб протягом підготовчого періоду для студентів, які провадять кліматичні спостереження, була дана більша кількість консультацій з питань характерних особливостей рельєфу району практики. Студентка 5-го курсу тов. Пенцова в своєму виступі підкреслила, що студенти часто мають потребу в консультаціях в районі практики, які не завжди бувають своєчасними.

На конференції підносилося питання про те, щоб студентам були надані більш широкі можливості брати участь в розвідувальних експедиціях, де вони можуть відбувати практику за спеціальністю. Кафедрам і деканату в цьому відношенні слід піти назустріч студентам, рекомендуючи на таку практику найбільш підготовлених з них.

Доц. П. ГОРДІЄВ.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩИРО ДЯКУЄМО

П'ять років тому перед нами, студентами-заочниками першого курсу історичного факультету, відкрилися двері центральної наукової бібліотеки Харківського державного університету.

Багато нового узнали ми за роки перебування в університеті. Велику допомогу в опануванні курсу надали нам працівники читального залу і каталогу ЦНБ. Вони допомагали нам добирати потрібну літературу, давали цінні поради, швидко знаходили і доставляли до читального залу вписану літературу. Особливо багато доводилося нам працювати влітку, коли більшість з наших студентів-заочників трудилася над дипломними роботами. Чуйне і уважне ставлення до нас працівників ЦНБ в цей час, а також в час підготовки до державних екзаменів багато допомогло нам в успішному закінченні університету.

Студенти-заочники історичного факультету через газету «Сталінські кадри» висловлюють подяку працівникам ЦНБ, зокрема завідуючій читальним залом тов. Базаровій, а також тт. Светухіній, Волк, Лефель та іншим.

Група студентів-заочників історичного ф-ту ХДУ.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

Стор. 3. 3 грудня 1955 р.

ДОБРЕ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО СПАРТАКІАДИ НАРОДІВ СРСР

Яскравим проявом піклування партії і уряду про розвиток фізкультури і спорту в нашій країні є постанова Ради Міністрів СРСР про проведення влітку 1956 року в місті Москві спартакіади народів СРСР. Спартакіада народів СРСР буде колективним звітним величезної армії радянських спортсменів своєму народу, партії, уряду про свої сили, досягнення, про зростаючу могутність нашого фізкультурного руху, про любов і відданість радянських спортсменів своїй соціалістичній Батьківщині.

Для всіх фізкультурних організацій Радянського Союзу постанова Ради Міністрів СРСР про проведення спартакіади народів Радянського Союзу є програмою дій, спрямованих на подальше піднесення масовості фізкультурного руху, зростання майстерності радянських спортсменів, на ще більш ефектне використання всіх засобів фізичної культури, на зміцнення здоров'я трудящих, і підвищення їх працездатності.

Підготовка до спартакіади народів СРСР в нашому спортивному колективі повинна початися перш за все з організаційного укріплення як університетського, так і факультетських рад ДСТ «Буревісник», з створення працездатних бюро спортивних секцій. На жаль, до цього часу ще немає планів роботи факультетських рад ДСТ «Буревісник» (хімфак, філфак, ін. мов), не перевібрані бюро спортивних секцій з волейболу, баскетболу і художньої гімнастики. Прикладом хорошої роботи бюро секції може послужити гімнастична секція (голова т. Опанасенко, старший тре-

нер т. Сметанкін). Ця секція уже випустила свою стінгазету «Гімнаст», яка одержала диплом II ступеня на огляді-конкурсі спортивних газет, що був проведений обласним комітетом по фізкультурі і спорту в жовтні цього року.

Успіх справи багато в чому залежить від погодженості дій комсомольських і профспілкових організацій факультетів. Новий склад профкому і відповідальний за фізкультурну роботу т. Бережний покищо не виявляють активності в роботі, як не виявляють її і профбюро факультетів і факультетські ради ДСТ «Буревісник». Наприклад, на фізикоматематичному факультеті ще не зібрані членські внески більш як у 25% членів товариства, на географічному — біля 20%. Новообрані факультетські ради ДСТ «Буревісник» ще не почали по-справжньому працювати. В спортивних секціях цих факультетів тренується дуже мало студентів (в секції художньої гімнастики 3—5 чол., штанги — 2—3 чол. і т. п.).

Наше основне завдання — притягти 50—60% студентів до активної роботи в спортивних секціях. В університеті систематично працюють такі спортивні секції: волейболу, баскетболу, спортивної гімнастики, боротьби «самбо», підняття ваги, художньої гімнастики, лижна секція, секція ковзанів, шахматна, класичної боротьби, стрільби, туризму. Але охоплення студентів в них явно недостатнє.

Велике значення має агітаційно-пропагандистська робота по спорту. З цією метою кафедра фізичного виховання виділила кожному факультету лозунги і плакати для оформлення куточків

фізичної культури. Але ці куточки ще не влаштовані на геологічному, філологічному і факультеті іноземних мов. Необхідно до 10 грудня оформити куточки фізкультури і систематично поновляти їх зміст. Чим краще буде поставлена організація агітаційно-масової і учбово-спортивної роботи, тим вищі будуть спортивно-технічні результати наших спортсменів, тим успішніше будуть виступати наші команди на змаганнях.

В плані підготовки до спартакіади народів СРСР передбачається проведення комплексної спартакіади університету по 18 видах спорту, участь в першості вузів по 13 видах спорту, організація лижних, туристських походів, товариських зустрічей з спортивними командами інших міст по волейболу, баскетболу. В зимові канікули буде проведено і цілий ряд інших спортивних міроприємств. Весь цей великий план може бути повноцінно виконаний тільки за умови систематичних, впертих тренувань, акуратного відвідування тренувальних занять. Боротьба за піднесення спортивної майстерності, за оновлення таблиці наших рекордів, за виконання плану підготовки розрядників повинна починатися уже сьогодні, щоб до спартакіади народів СРСР ми підійшли з значно більшими успіхами, ніж ми маємо їх зараз. Заторат вжив заходів до забезпечення в 1956 році, тобто до початку спартакіади, будівництва спортивного залу, ігрового стадіону на території нового будинку університету.

Спортсмени і спортсменки університету повинні зустріти спартакіаду СРСР новими успіхами в навчанні і спорті. Для цього у нас є всі можливості.

А. КРАВЧЕНКО,
завідуючий кафедрою
фізвиховання і спорту.

Перший сніг.

Фотоєтюд А. КУЗІНА.

Поліпшити роботу добровільного товариства ДТСААФ

24 листопада відбулася загальноуніверситетська конференція ДТСААФ.

Голова комітету ДТСААФ тов. Бучильов в своїй звітній доповіді охарактеризував діяльність комітету в цілому і дав оцінку роботи окремих його членів.

Університетська організація виросла за останній час на 863 чоловіка. Зараз вона нараховує біля 4 тис. членів ДТСААФ. Тов. Бучильов відзначив, що деяку роботу комітет провадив, однак в цілому він працював погано. Це відзначали в дебатах по звітній доповіді і делегати конференції. Було вказано зокрема, що університетський комітет ДТСААФ до цього часу не подбав про організацію добре обладнаного тира; погано працював мотгурток, стрілецький гурток і т. д.

Тов. Мартинов (фізмат) вказав на відсутність матеріальної бази, необхідної для роботи гуртків, відзначив, що до роботи зі студентами по оволодінню оборонними спеціальностями слабо притягуються офіцери запасу з числа студентів і викладачів.

Голова районного комітету ДТСААФ, що виступив на конференції, зробив ряд критичних зауважень на адресу університетського комітету ДТСААФ, зокрема він вказав на неправильність комплектування гуртків. Секретар парткому університету тов. Плужников дав ряд цінних порад новому складу комітету.

На конференції був обраний новий склад комітету ДТСААФ.

В. НЕСТЕРОВ.

СКАРБНИЦІ КУЛЬТУРИ НАШОГО МІСТА

МИСТЕЦТВО ВЕЛИКОГО НАРОДУ

В Харкові відкрито виставку китайського прикладного мистецтва.

Відвідувачі виставки знайомляться з чудовими творами сучасних китайських майстрів — талановитих художників з народу. Народна творчість завжди посідала значне місце в історії китайського мистецтва. В жодній країні у минулому прикладне мистецтво не досягало такої художньої досконалості, як в Китаї. Світовою славою користується тонкий фарфор і різні лаки, вироби з нефриту, слонової кістки та ін. Велика перемога китайського народу, який проголосив народну владу, відкрила нову сторінку в історії його національної культури. Народний уряд і Комуністична партія проявляють величезне піклування про розвиток прикладного мистецтва в новому Китаї. Різноманітні вироби, що експонуються на виставці, наочно свідчать

про високий розквіт прикладного мистецтва в народному Китаї.

Великий розділ виставки присвячено керамічному виробництву. Тут виставлено роботи видатного майстра Лю Чуаня, що виконав статуетки знаменитих китайських поетів Цюй Юаня, Лі Бо, жваву жанрову групу та ін. Приваблюють увагу і скульптурні статуетки іншого майстра — Оу Цаня, які в основному зображують птахів. Високою майстерністю позначені роботи з фарфора. Успішно працюють в цій галузі такі майстри як Гао Чжуан, Мей Цзян-Ін, Чжу Да-Нянь та ін. Вони не тільки оволодівають кращими традиціями минулого, освоюють прийоми старих майстрів, але й сміливо вводять нові форми, оригінальні декоративні прийоми. Яскравість, декоративність, різноманітність сюжетів характеризують вироби з багатокольорового фарфору. Тут і легкі вазочки і великі декоративні блюда, чайні і обідні серви-

зи, своєрідні стільці у формі бончоків. В розписі блюда — «Танок з метеликами» добре передана граційність народного танцю. Велике враження справляють роботи з бісквіта (неглазурованого фарфору). Вони являють собою різноманітні статуетки. Серед них зображення народної китайської героїні Лю Ху-лань, китайського робітника, персонажів з китайських легенд і т. д. Скульптура човна у вигляді дракона виділяється чудовою тонкістю свого виконання. Цікаві скляні вироби з зображенням квітів і птахів червоного, зеленого і жовтого кольору.

Різні види лакових виробів свідчать, що в цій галузі провадиться велика творча робота. Серед них виділяється мистецтво талановитого художника Шень Фу-веня. Майстри Пекіна та інших міст, що виготовляють вироби з червоного та чорного лаку, вдало використовують в різбі складні орнаментальні узорі і вносять в їх композицію багато винахідливості, видумки, оригінальності. Особливо красиві коробки, прикрашені обробкою з кістки та перламутру. Дуже хороші також чайні лакові столики.

Різноманітно представлені дерев'яні вироби. В скульптурі з дерева яскраво виявляється прагнення до передачі реальних образів. Особливо характерна фігура стародавнього китайського поета Лі Бо. Заслужують на увагу побутові предмети, прикрашені художньою різьбою.

Голуб миру, рельєф з зображенням 18 героїв народно-визвольної армії, дівчина, що виконує народний танок «Лотос», ваза, ажурне віяло — ось різноманітні вироби з кістки, які вражають складністю і витонченістю виконання. Красиві і металічні вироби, вкриті емаллю, що характеризуються різноманітними формами, вмілим виконанням і гармонією своїх чистих тонів.

Багато представлено на виставці чудові художні тканини, мереживо, вишивки, килими, різного роду рукоділля майстринь. Вони радують око багатством фарб, глибоким оптимізмом і справжньою народністю. Дуже цікава китайська вишивка, що є найбільш розповсюдженим видом народної творчості. Чудово вишиті портрети Мао Цзе-дуна, В. І. Леніна та Й. В. Сталіна. Майстерно вишиті декоративні панно з зображенням птахів, квітів.

Чудово і строго оформлені вироби з бамбука, соломки, очерету, трав. Серед них — корзини, шакартки, сумочки, вазы, віяла і т. д. Різноманітність форми узорів свідчить про великий смак і широкі можливості народних майстрів Китаю. Немало на виставці зразків китайських меблів, прикрашених різьбою і фарбовою розписом.

Багато що на виставці наочно переконує в високій художності, барвистості і численності форм китайського прикладного мистецтва. Велика кількість цікавих по задуму і виконанню робіт залишає радісне і незабутнє враження. Захоплені відгуки відвідувачів говорять про те, що експонування виставки — це велика і радісна подія в культурному житті нашого міста.

Організація цієї виставки є ще одним з проявів непереможної дружби радянського і китайського народів.

Є. ФАДЕЄВА,
науковий співробітник Харківського музею образотворчого мистецтва.

Зам. редактора
М. ЧЕРНЯКОВ.